

ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

อัศนีย์ ทองศิลป์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยภายใน ภายนอก และศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ภายนอกตัวบุคคล ที่มีผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา (3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการจำแนกกลุ่มความสามารถในการเรียนของนักศึกษา และ (4) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปัจจัยภายในและภายนอกจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 809 คน ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม กลุ่มสาขาวิชา ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ความคาดหวังในอนาคต ปัจจัยภายนอกบุคคล ได้แก่ บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการของสถานศึกษา ตัวแปรตาม คือ ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกลุ่มความสามารถในการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต และการให้บริการของสถานศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและบรรยากาศในชั้นเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความคาดหวังในอนาคตสามารถทำนายศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($R^2=53.0\%$, $Adj.R^2=52.9\%$) การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มความสามารถในการเรียน พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการสถานศึกษา อธิบายการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ร้อยละ 87.8 (hit rate internal =93.9%, external= 93.7%) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 นอกจากนี้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้บริการสถานศึกษากลุ่มวิศวกรรม - วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มมนุษย-สังคม และสูงกว่ากลุ่มวิจิตรศิลป์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 แต่อย่างไรก็ตาม ตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนไม่พบนัยสำคัญของการทดสอบ

คำสำคัญ: การเรียนรู้ด้วยตนเอง การถดถอยพหุคูณ การจำแนกกลุ่ม ความแปรปรวนพหุคูณ

¹ สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต วิทยาเขตพัฒนาการ, 1761 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250
E-mail: atongsilp@gmail.com

SELF-LEARNING POTENTIAL OF PRIVATE UNIVERSITY STUDENTS IN BANGKOK

Asanee Tongsilp¹

Abstract

This research aimed at (1) studying internal factors, external factors and self-learning potential of private university students in Bangkok; (2) analyzing students' internal factors and external factors affecting student's self-learning potential; (3) analyzing various factors affecting the classification of student's learning potential and (4) comparing the differences in self-learning potential, internal factors and external factors classified by study field. Population were private university students in Bangkok, and there were 809 students selected as study samples. The multi-step sampling method was employed. Independent variables included personal factors: cumulative grade point average and study field; internal factors: achievement motivation, friends' and colleagues' relationship and future expectations; and external factors: classroom atmosphere and institution services. Dependent variables included students' self-learning potential and learning potential. Statistics for data analysis comprised of mean, standard deviation, coefficient of variation, Pearson simple correlation analysis, multiple regression analysis, group classification analysis, and multivariate analysis of variance.

The results showed that students moderately agreed on the learning potential, achievement motivation, future expectation, and institution services and highly agreed on friends' and colleagues' relationship and classroom atmosphere. The simple correlation coefficient analysis by Pearson correlation revealed that all variables were significantly related at the level of .01. The multiple regression analysis showed that the achievement motivation and future expectations could significantly predict the self-learning potential at the level of .01 ($R^2 = 53.0\%$, $\text{Adj.}R^2 = 52.9\%$). The classification analysis of learning ability found that achievement motivation factors, future expectations, classroom atmosphere and institution services can significantly explain group membership by 87.8% (hit rate internal = 93.9%, external = 93.7%) at level of .01. In addition, the multiple variances analysis classified by study field showed that the students in the engineering-science group had more opinion towards achievement motivation, future expectation, self-learning potential, and institution services than humanity and social-science group and fine arts group statistically significant level of .05 and .01. However, classroom atmosphere was not significant.

Keywords: Self-Learning, Multiple Regression, Group Classification, Multivariate Variance

¹ Research Institute, Kasem Bundit University, Pattanakarn Campus, 1761 Pattanakarn Road, Suan Luang Subdistrict, Suan Luang District, Bangkok 10250 E-mail: atongsilp@gmail.com

บทนำ

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นสิ่งที่ต้องการทั้งผู้เรียนผู้ปกครอง และสถาบันการศึกษา ประสิทธิภาพในการเรียนจะสำเร็จได้นั้นต้องประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ การศึกษาที่ดีทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน การแสวงหาความรู้ควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงวัยผู้ใหญ่เพื่อจะได้สามารถดำเนินชีวิตได้เท่าทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้เกี่ยวข้องกับแนวคิดที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ซึ่งผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเองเรียกว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self – Directed Learning) ซึ่ง สรรรัชต์ ห่อไพศาล (2551) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองใช้สอนในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือว่าเป็นการเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Life-Long-Learning)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ว่าการศึกษาในปัจจุบันถูกแทนที่ด้วยกรอบแนวคิดใหม่ที่ได้เน้นหนักที่การปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้า แสวงหา และเรียนรู้แบบเข้าถึงความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูหรือผู้ทรงความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความตระหนัก และรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เลือกแหล่งวิธีการเรียนรู้ ประเมินผลด้วยตนเอง โดยจะมีผู้ช่วยเหลือหรือไม่ผู้ช่วยเหลือก็ได้ ซึ่งศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดของ Guglielmino (1978) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นต้องอาศัยความสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อน ความรับผิดชอบ ความรักในการเรียนรู้ รวมถึงการคิดสร้างสรรค์ แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนหลายประเด็น เช่น ความพร้อมของสถานศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกสบาย ความพร้อมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับเมธี ธรรมวัฒนา (2543) ที่กล่าวว่า การให้บริการของสถานศึกษาควรอำนวยความสะดวก โดยเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา ควรประกอบด้วยให้มีห้องสำหรับศึกษาค้นคว้า มีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับสาขาเพียงพอเหมาะสม มีอุปกรณ์ทางการเรียนให้นักศึกษาใช้ได้อย่างทั่วถึง มีบุคลากรทางการสอนเพียงพอกับการเรียนการสอน นอกจากนี้ สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2544) ที่กล่าวถึงบทบาทของครูเกี่ยวกับวิธีการสอน การทำงานร่วมกับผู้เรียนเป็นการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน

การเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัยนั้น ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองเพราะการเรียนในระดับนี้จะเน้นที่การศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ รวมไปถึงต้องสามารถ สรุป วิเคราะห์ และสามารถสังเคราะห์ได้ การจัดเตรียมตนเองให้พร้อมเพื่อการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้เรียนสามารถดำเนินการได้โดยคำนึงถึงจิตสำนึก ในตนว่าเราเป็นนักศึกษา มีใจมุ่งมั่นสู่เป้าหมายการเรียนอย่างชัดเจน มีวินัยในตนเอง Hiemstra (1998) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นพิจารณาจากลักษณะบุคลิกภาพผู้เรียน (ปัจจัยภายในตัวผู้เรียน) และลักษณะสภาพการจัดการเรียนการสอน (ปัจจัยภายนอกตัวผู้เรียน) ในขณะที่ น้อมฤดี จงพยุหะ และเจริญใจ บุญขทัย (2516) กล่าวว่า แรงจูงใจนับเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งในการเรียนรู้ โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความน่าสนใจในการนำมาศึกษาถึงความต้องการประสบความสำเร็จในการศึกษาของผู้เรียน ซึ่งทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland (1961) หมายถึง ความต้องการของบุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านประสบการณ์ โดยทฤษฎีนี้ยังอธิบายถึงสิ่งที่มีผลต่อความต้องการความสำเร็จ อำนาจ และความร่วมมือของแต่ละบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมต้องการความสำเร็จซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่ จำกัด อายุ เพศ เชื้อชาติ หรือวัฒนธรรม แต่อย่างไรก็ตาม การที่ผู้เรียนจะมีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น ยังจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ เช่น ศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง

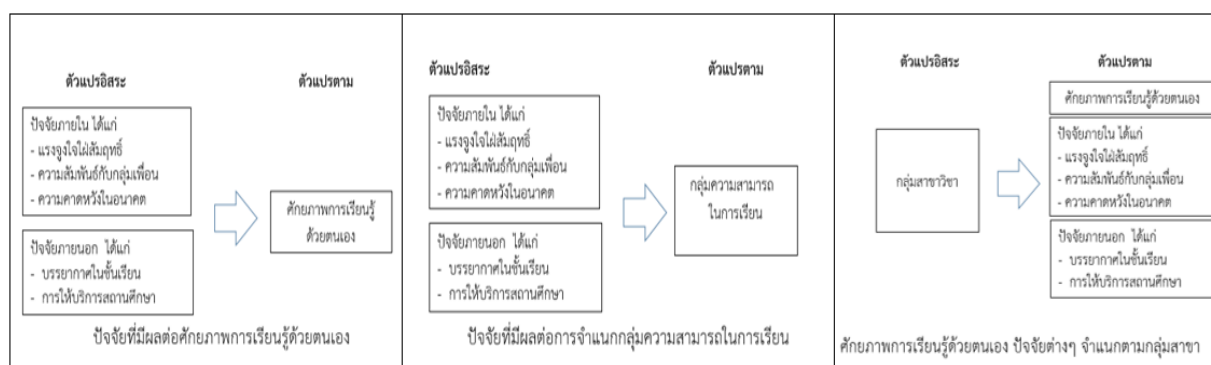
กลุ่มความสามารถในการเรียน ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การมีความคาดหวังในอนาคต และการให้บริการสถานศึกษา เป็นต้น (พัชร ะแสงสม, 2543)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาปัจจัยภายในและภายนอกตัวผู้เรียนที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน ต้องการหาปัจจัยต่างๆที่ใช้ในการจำแนกกลุ่มความสามารถในการเรียนของผู้เรียน และต้องการเปรียบเทียบความแตกต่างของศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกตัวผู้เรียนจำแนกตามสาขาวิชา ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนเพื่อใช้ในการวางแผนในการเรียนในอนาคต แก่สถาบันการศึกษาในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก แก่อาจารย์ผู้สอนในการจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางส่งเสริมประสิทธิภาพให้นักศึกษามีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุดและสามารถนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภายใน ภายนอก และศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ภายนอกที่มีผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อการจำแนกกลุ่มความสามารถในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปัจจัยภายใน ภายนอกจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศักยภาพการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self - Directed Learning Potential) หมายถึง ความสามารถสูงสุดในด้านต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ของผู้เรียน ที่จะสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีอิสระ โดยวิธีการเรียนรู้นั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียน รู้จักเลือกแหล่งที่จะศึกษาค้นหาข้อมูล และต้องสามารถวัดและประเมินผลได้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดของ Guglielmino (1978)

กลุ่มความสามารถในการเรียน (Groups Ability in learning) หมายถึง การแบ่งกลุ่มตามระดับความสามารถในการเรียนจากเกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอ่อนคือ มีเกรดเฉลี่ยไม่เกิน 2.00 กลุ่มกลาง คือ เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.01-3.00 และกลุ่มเก่งคือ มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) หมายถึง การที่บุคคลแสดงความสามารถที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ หรือมาตรฐานตามที่ตั้งไว้และพยายามจะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อ มีการวางแผนในการเรียน และมีลักษณะของการพึ่งตนเอง

ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน (Classmate relationships) หมายถึง การรับรู้ถึงลักษณะความเกี่ยวข้องหรือผูกพันกันระหว่างเพื่อน เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องเรียน มีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน รู้จักปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมได้

ความคาดหวังในอนาคต (Future Expectation) หมายถึง ความต้องการหรือความปรารถนาเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการ เช่น ด้านการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพตามที่ตนมุ่งหวังในอนาคต และมีความเพียรพยายามที่จะทำให้สิ่งที่ตนมุ่งหวังประสบความสำเร็จ

บรรยากาศในชั้นเรียน (Classroom Atmosphere) หมายถึง บรรยากาศแวดล้อมที่เกิดขึ้นในขณะที่มีการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ ห้องเรียน ผู้สอน วิธีการสอน การจัดกิจกรรม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น รับฟัง เอาใจใส่

การให้บริการสถานศึกษา (Services of Universities) หมายถึง สถานศึกษาที่มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ห้องสมุด บุคลากรที่ให้คำแนะนำในการสืบค้น สื่อการเรียนการสอนออนไลน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตำรา ฐานข้อมูลงานวิจัย วารสารวิชาการ รวมถึงมีการบริการด้านแนะแนวทางการศึกษา รับฟังและแก้ปัญหาในด้านการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน(Multi-Stage Sampling) ขนาดตัวอย่างเป็นระดับผู้เรียน จำนวน 809 คน ที่ความเชื่อมั่น 95 % ของ Maas and Hox (2005) ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) แบ่งเป็น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เกรดเฉลี่ย และกลุ่มสาขาวิชา ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ความคาดหวังในอนาคต และ ปัจจัยภายนอกบุคคล ได้แก่ บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการของสถานศึกษา ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกลุ่มความสามารถในการเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามแบบปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม กลุ่มสาขาวิชา ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายในและภายนอกบุคคล สร้างแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ชุด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 15 ข้อ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน จำนวน 15 ข้อ ความคาดหวังในอนาคต จำนวน 15 ข้อ บรรยากาศในการเรียนจำนวน 12 ข้อ การให้บริการสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ ส่วนที่ 3 ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 37 ข้อ แบบสอบถามทั้งหมดนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือค่าความตรง (Validity) ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.89 และค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.853 ซึ่งผ่านตามข้อเสนอแนะของ (Hajiar, 2014) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ การวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ

ผลการวิจัย**ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย****ตารางที่ 1** แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ของการแปรผัน

ตัวแปร	N	Mean	S.D.	CV (%)	แปลผล
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	809	2.598	.594	.228	ปานกลาง
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	809	3.452	1.234	.357	ปานกลาง
ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน	809	3.631	.662	.182	มาก
ความคาดหวังในอนาคต	809	3.350	.839	.251	ปานกลาง
บรรยากาศในชั้นเรียน	809	3.751	.855	.228	มาก
การให้บริการของสถานศึกษา	809	3.321	1.121	.338	ปานกลาง
ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	809	3.348	.917	.274	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน จำนวน 809 คน โดยผลการศึกษา พบว่า โดยเฉลี่ยนักศึกษามีความสามารถในการเรียนในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย =2.598, S.D. =.594) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต การให้บริการของสถานศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย =3.452, 3.350, 3.321 และ 3.348, S.D. =1.234, .839, 1.121 และ .917 ตามลำดับ) ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและบรรยากาศในชั้นเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.631 และ 3.751, SD =.662 และ .855 ตามลำดับ) มีค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน (coefficient of variation) อยู่ระหว่าง .182 ถึง .338 พบว่า การให้บริการของสถานศึกษามีการกระจายมากที่สุด และความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมีการกระจายน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์**ตารางที่ 2** แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

	moti	rela	expect	air	service	Sdl
moti	1.00					
rela	.289**	1.00				
expect	.567**	.135**	1.00			
air	.743**	.283**	.768**	1.00		
service	.693**	.245**	.504**	.686**	1.00	
sdl	.699**	.205**	.565**	.607**	.525**	1.00

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 แสดงถึงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation) ระหว่างตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (moti) ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน (rela) ความคาดหวังในอนาคต (expect) บรรยากาศในชั้นเรียน (air) การให้บริการสถานศึกษา (service) และศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (sdl) ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรทุกคู่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง (ระหว่าง .61- .80) มีจำนวน 6 คู่ คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ ความคาดหวังในอนาคตกับบรรยากาศในชั้นเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์เท่ากับ .768 รองลงมาได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับบรรยากาศในชั้นเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .743 และ .699 ตามลำดับ ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง (ระหว่าง .41-.60) มีจำนวน 4 คู่ คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความคาดหวังในอนาคต ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .567 รองลงมาได้แก่ ความคาดหวังในอนาคตกับศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้บริการสถานศึกษากับศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .565 และ .525 ตามลำดับ ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ (ระหว่าง .21- .40) มีจำนวน 4 คู่ คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .289 รองลงมาได้แก่ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนกับบรรยากาศในชั้นเรียน และความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนกับการให้บริการสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .283 และ .245 ตามลำดับ ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ (ไม่เกิน .20) มีจำนวน 1 คู่ คือ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนกับความคาดหวังในอนาคต ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .135

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ stepwise

Model	R	R ²	Adj.R ²	R ² change	Unstandardized Coefficients		t	Sig.	Tolerance	VIF
					B	Std. Error				
1 (Constant)	.699	.488	.487	.488	2.080	.064	32.49	.000**		
moti					.484	.017	27.73	.000**	1.00	1.00
2 (Constant)	.728	.530	.529	.042	1.569	.086	18.24	.000**		
moti					.387	.020	19.01	.000**	.681	1.475
expect					.253	.030	8.47	.000**	.681	1.475

การถดถอยพหุคูณแบบ Enter : mot (t=13.899,sig=.000**) ,expect (t=6.351,sig=.000**) rela (t=.416,sig=.677) ,air (t=.010,sig=.992) ,service (t=.768,sig=.443)

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยต่างๆที่ส่งผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน จากตัวแปรทำนาย 5 ตัว ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (moti) ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน (rela) ความคาดหวังในอนาคต (expect) บรรยากาศในชั้นเรียน (air) และการให้บริการสถานศึกษา (service) ตัวแปรตามคือ ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (sdl)

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (moti) (t=13.899, sig=.000) และความคาดหวังในอนาคต (expect)(t=6.351, sig=.000) จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ stepwise พบว่า ตัวแปรปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (moti) และความคาดหวังในอนาคต (expect) สามารถทำนายตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม(R²) ได้ร้อยละ 53.0, Adj.R²ได้ร้อยละ 52.9 โดยโมเดล 1 เป็นการนำตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (moti) เข้าสมการถดถอยพบว่า สามารถทำนายศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ร้อยละ 48.87, Adj.R²ได้ร้อยละ 48.7 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .699 เมื่อเพิ่มตัวแปร

ความคาดหวังในอนาคต (expect) เข้าไปในโมเดล 2 พบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .728 สามารถทำนายศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ร้อยละ 53 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 4.2 , Adj.R² ได้ร้อยละ 52.9 สรุปผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวแปร ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความคาดหวังในอนาคต สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ $\hat{y} = 1.569 + .387\text{moti}^{**} + .253\text{expect}^{**}$ เมื่อตรวจสอบปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) มีค่าไม่น้อยกว่า 0.10 ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (VIF) มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำมาวิเคราะห์ไม่มีปัญหาภาวะร่วมเชิงพหุ

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การจำแนกกลุ่ม

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มของแต่ละโมเดล

โมเดล	ปัจจัยทำนาย	ฟังก์ชัน ค่าไอเก้น	สหสัมพันธ์ คาโนนิคอล	Wilk's Lambda	p	Hit Rate (%)	
						Internal	External
1	moti, rela, expect, air, Service (5 ตัวแปร)	1	7.177	.937	.107	.000 ^{**}	93.8
		2	.142	.353	.875	.000 ^{**}	93.3
2	moti, expect, air, Service (4 ตัวแปร)	1	7.134	.937	.108	.000 ^{**}	93.9
		2	.141	.351	.876	.000 ^{**}	93.7

^{**}มีนัยสำคัญที่ระดับ .01,

โมเดล 1 ใช้วิธี Enter Box's M (F=27.665, sig=.000) อัตราส่วนค่า Log Determinant ไม่เกิน 10

โมเดล 2 ใช้วิธี stepwise Box's M (F=37.638, sig=.000) อัตราส่วนค่า Log Determinant ไม่เกิน 10

การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มความสามารถในการเรียน (group) จากปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (moti) ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน (rela) ความคาดหวังในอนาคต (expect) บรรยากาศในชั้นเรียน (air) และการให้บริการสถานศึกษา (service) เก็บข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนจากกลุ่มความสามารถในการเรียน แบ่งเป็นกลุ่มต่ำ จำนวน 260 คน กลุ่มปานกลาง จำนวน 323 คน และกลุ่มสูง จำนวน 226 คน ทำการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม ดังนี้

โมเดล 1 นำปัจจัย 5 ตัวแปร เข้าวิเคราะห์ด้วยวิธี Enter ผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น Homogeneity of covariance matrix พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีค่าแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F=27.665, sig=.000) จึงพิจารณาอัตราส่วน Log Determinants มีค่าไม่เกิน 10 จึงอนุมานเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น ผลวิเคราะห์การจำแนกกลุ่ม พบว่าฟังก์ชันที่หนึ่งมีค่าไอเก้นเท่ากับ 7.177 และมีส่วนสหสัมพันธ์คาโนนิคอลเท่ากับ .937 นั่นคือฟังก์ชันที่หนึ่งสามารถอธิบายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ร้อยละ 87.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Wilk's Lambda=.107, sig=.000) ส่วนฟังก์ชันที่สองมีค่าไอเก้นเท่ากับ .142 และมีส่วนสหสัมพันธ์คาโนนิคอลเท่ากับ .353 (Wilk's Lambda=.875, sig=.000) โมเดล 1 มีความแม่นยำในการทำนายถูกภายในกลุ่ม (internal hit rate) คิดเป็นร้อยละ 93.8 และมีความแม่นยำในการทำนายถูกข้ามกลุ่ม (external hit rate) คิดเป็นร้อยละ 93.3 ดังที่แสดงในตาราง 4

โมเดล 2 ใช้วิธี stepwise โดยพบว่ามี 4 ปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (moti) ความคาดหวังในอนาคต (expect) บรรยากาศในชั้นเรียน (air) และการให้บริการสถานศึกษา (service) ทั้งนี้ผลการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น Homogeneity of covariance matrix พบว่า เมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีค่าแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F=37.638, sig=.000) พิจารณาอัตราส่วน

Log Determinants มีค่าไม่เกิน 10 อนุโลมเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม พบว่า ฟังก์ชันที่หนึ่งมีค่าไอเก้นเท่ากับ 7.134 และมีค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลเท่ากับ .937 นั่นคือฟังก์ชันที่หนึ่งอธิบายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ร้อยละ 87.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Wilk's Lambda=.108, sig=.000) ส่วนฟังก์ชันที่สองมีค่าไอเก้นเท่ากับ .141 และมีค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลเท่ากับ .351 นั่นคือฟังก์ชันที่สองอธิบายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้เพียงร้อยละ 12.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (Wilk's Lambda=.876, sig=.000) ซึ่งถือว่าฟังก์ชันที่สองทำนายได้น้อยมาก สมการจำแนกในโมเดล 2 มีความแม่นยำในการทำนายถูกภายในกลุ่ม (internal hit rate) คิดเป็นร้อยละ 93.9 และมีความแม่นยำในการทำนายถูกข้ามกลุ่ม (external hit rate) คิดเป็นร้อยละ 93.7 ดังที่แสดงในตาราง 4

ส่วนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของกลุ่มสาขาวิชา

Source	SS	df	MS	F	Sig	Eta Squared	Levene's Test	
							F	sig
moti	17.978	2	8.989	5.975	.003**	.051	2.750	.065
rela	.027	2	.014	.031	.969	.004	1.832	.161
expect	22.761	2	11.380	16.780	.000**	.040	2.325	.098
sdl	4.621	2	2.310	3.174	.042*	.020	6.130	.002**
air	8.168	2	4.084	3.266	.030*	.011	9.986	.000**
service	5.929	2	2.964	3.544	.029*	.032	3.187	.042*

Box's M = 201.719, F=4.737, Sig= .000

** มีระดับนัยสำคัญที่ .01, * มีระดับนัยสำคัญที่ .05

จากตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ความคาดหวังในอนาคต ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการสถานศึกษา จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มมนุษย-สังคม กลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มวิศวกรรมศาสตร์-วิทยาศาสตร์

ผลการทดสอบการเท่ากันของเมตริกซ์ความแปรปรวนร่วมด้วยวิธี Box's M พบว่า เมตริกซ์ความแปรปรวนร่วมอย่างน้อย 1 กลุ่ม มีค่าแตกต่างจากกลุ่มอื่น (F=4.737, sig=.000) และค่าสถิติจากการทดสอบด้วย Levene's Test พบว่าตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ความคาดหวังในอนาคต มีความแปรปรวนในแต่ละกลุ่มเท่ากัน (F=2.750, 1.832, 2.325, sig=.065, .161, .098 ตามลำดับ) ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการสถานศึกษามีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01, .05 (F=6.130, 9.986, 3.187, sig=.002, .000, .042 ตามลำดับ)

สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาพบว่าตัวแปรที่ค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับระดับอิทธิพลได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (F=5.945, sig=.003, Eta Squared=.051) และความคาดหวังในอนาคต (F=16.780, sig=.000, Eta Squared=.040) และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับระดับอิทธิพล ได้แก่ การให้บริการสถานศึกษา (F=3.544, sig=.029, Eta Squared= .032) ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

($F=3.174$, $sig=.042$, $Eta\ Squared=.020$) และบรรยากาศในชั้นเรียน ($F=3.266$, $sig=.030$, $Eta\ Squared=.011$)

จากการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มสาขาวิชามีอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 กับตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการสถานศึกษา จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Post hoc ตามผลการศึกษาในตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบรายคู่

ตัวแปรตาม	1.กลุ่มมนุษย-สังคม ($n_1= 466$ คน)		2.กลุ่มวิจิตรศิลป์ ($n_2= 152$ คน)		3. กลุ่มวิศวะ-วิทย์ ($n_3= 191$ คน)		ผลการทดสอบรายคู่	
	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	ค่าเฉลี่ย	SD	Bonferroni	Dunnett's T3
moti	3.407	1.208	3.275	1.317	3.705	1.196	3>1, $sig=.014^*$ 3>2, $sig=.004^{**}$	-
expect	3.236	.8779	3.326	.684	3.645	.787	3>1, $sig=.000^{**}$ 3>2, $sig=.001^{**}$	-
sdl	3.705	.903	3.724	.656	3.887	.866	-	3>1, $sig=.048^*$
air	3.292	1.097	3.197	1.211	3.490	1.093	-	-
service	3.348	.945	3.201	.9194	3.466	.832	-	3>2, $sig=.018^*$

** มีระดับนัยสำคัญที่ .01, * มีระดับนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 6 แสดงผลการทดสอบการเท่ากันของความแปรปรวนจากการทดสอบด้วย Levene's Test ซึ่งผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่มีความแปรปรวนในแต่ละกลุ่มเท่ากันมีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (moti) และความคาดหวังในอนาคต (expect) จึงเลือกทำการทดสอบรายคู่ด้วยสถิติทดสอบของ Bonferroni พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กลุ่มวิศวกรรม-วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มมนุษย-สังคมมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($sig=.014$) และสูงกว่ากลุ่มวิจิตรศิลป์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($sig=.004$) ความคาดหวังในอนาคตกลุ่มวิศวกรรม-วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังในอนาคตสูงกว่าทั้งสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($sig=.000$ และ .01 ตามลำดับ) และจากการทดสอบการเท่ากันของความแปรปรวนด้วย Levene's Test มีตัวแปรที่ความแปรปรวนอย่างน้อย 1 กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 มีจำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (sdl) บรรยากาศในชั้นเรียน (air) และการให้บริการสถานศึกษา (service) จึงเลือกทำการทดสอบรายคู่ด้วยสถิติทดสอบของ Dunnett's T3 พบว่า ตัวแปรศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองนักศึกษากลุ่มวิศวกรรมศาสตร์-วิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มมนุษย-สังคมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($sig=.048$) และ การให้บริการสถานศึกษากลุ่มวิศวกรรมศาสตร์-วิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มวิจิตรศิลป์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($sig=.018$) สำหรับตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนไม่พบนัยสำคัญของการทดสอบอาจกล่าวได้นักศึกษาแต่ละกลุ่มมีบรรยากาศในการเรียนแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยไม่มากพอเมื่อทดสอบรายคู่จึงไม่พบความแตกต่าง

สรุปผลการวิจัย

นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนโดยเฉลี่ยนักศึกษามีความสามารถในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต และการให้บริการของสถานศึกษา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและบรรยากาศในชั้นเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การให้บริการของสถานศึกษามีการกระจายมากที่สุด และความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมีการกระจายน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายโดยใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ความคาดหวังในอนาคต บรรยากาศในชั้นเรียน การให้บริการสถานศึกษา และศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบว่า ตัวแปรทุกคู่สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ความคาดหวังในอนาคตกับบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .768$) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยต่างๆ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ความคาดหวังในอนาคต บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความคาดหวังในอนาคตสามารถทำนายศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม (R^2) ได้ร้อยละ 53.0, $Adj.R^2$ ได้ร้อยละ 52.9 การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มความสามารถในการเรียน พบว่าปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการสถานศึกษา สามารถอธิบายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ร้อยละ 87.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความแม่นยำในการทำนายถูกภายในกลุ่ม (internal hit rate) คิดเป็นร้อยละ 93.9 และมีความแม่นยำในการทำนายถูกข้ามกลุ่ม (external hit rate) คิดเป็นร้อยละ 93.7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ พบว่ากลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้บริการสถานศึกษากลุ่มวิศวกรรม-วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าทั้งกลุ่มมนุษย์-สังคม และสูงกว่ากลุ่มวิจิตรศิลป์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 สำหรับตัวแปรบรรยากาศในชั้นเรียนไม่พบนัยสำคัญของการทดสอบ

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ความคาดหวังในอนาคต บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 กล่าวได้ว่าศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนจะมีศักยภาพได้นั้นต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตัวผู้เรียน เป็นแรงผลักดันให้ผู้เรียนต้องการที่จะอยากเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งตรงกับทฤษฎีแนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเองของ Heimstra ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นประกอบด้วย 2 ส่วน ที่มีความสัมพันธ์กัน คือ ส่วนแรกเป็นกระบวนการสมมติความรู้ที่มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ในส่วนนี้หมายถึงปัจจัยภายนอกตัวผู้เรียนที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ เช่น บทบาทครูผู้สอน บรรยากาศในการเรียน ความพร้อมของสถานศึกษา จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความคาดหวังในอนาคตสามารถทำนายศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01สอดคล้องกับงานวิจัยของประกิจศรี เผ่าเมือง (2546) ที่กล่าวว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น เกิดจากแรงจูงใจและความคาดหวังในอนาคต การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มความสามารถในการเรียน (กลุ่มสูง กลาง และต่ำ) พบว่ามีปัจจัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต

บรรยากาศในชั้นเรียน และการให้บริการสถานศึกษา สอดคล้องกับ Hiemstra (1998) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองจะเกิดขึ้นได้นั้น ผู้เรียนควรมีความสามารถที่จะรับผิดชอบควบคุมจัดการตนเองได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับ เมธี ธรรมวัฒนา (2543) ที่กล่าวว่า การให้บริการของสถานศึกษาควรอำนวยความสะดวก โดยเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา ควรประกอบด้วยการมีห้องสำหรับศึกษาค้นคว้า มีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับสาขาเพียงพอเหมาะสม มีอุปกรณ์ทางการเรียนให้นักศึกษาใช้อย่างทั่วถึง มีบุคลากรทางการสอนเพียงพอต่อการเรียนการสอน ดังคำกล่าวของน้อมฤดี จงพยุหะ (2516) กล่าวว่า แรงจูงใจนับเป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งในการเรียนรู้ สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2544) ที่กล่าวถึงบทบาทของครูเกี่ยวกับการสอน การทำงานร่วมกับผู้เรียนเป็นการช่วยส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนในระดับมหาวิทยาลัยนั้น เกิดจากปัจจัยทั้งภายในผู้เรียน และภายนอกตัวผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต และบรรยากาศในชั้นเรียน สำหรับสถานศึกษาที่ต้องการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้นั้น ควรเริ่มจากปัจจัยภายนอกตัวผู้เรียน ได้แก่ บรรยากาศในชั้นเรียน ประกอบด้วย สภาพห้องเรียนที่เหมาะสม เช่น ความกว้างขวาง ความสะอาด การถ่ายเทอากาศ วิธีการสอน เช่น ผู้สอนมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น สัมพันธภาพของผู้สอน เช่น การรับฟังความคิดเห็น ความเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือ การใช้คำพูด ความเป็นมิตร เป็นต้น และปัจจัยภายในตัวผู้เรียนจะต้องพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความคาดหวังในอนาคต ปัจจัยภายนอกบุคคล คือ บรรยากาศในชั้นเรียนและการให้บริการสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่ควรมีในระดับอุดมศึกษา เช่น มีห้องสมุด มีห้องทำกิจกรรม มีบุคลากรทางการสอนเพียงพอต่อการเรียนการสอน มีสื่อการเรียนการสอนที่นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง รับฟังและแก้ปัญหาในด้านการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

สำหรับงานวิจัยในอนาคตนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านครอบครัว เช่น การสนับสนุนและการเอาใจใส่ของครอบครัวที่มีต่อบุตรของตนเอง แนวทางในการเลี้ยงดูที่ถูกต้องที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาตั้งแต่ยังเป็นวัยเด็ก ตลอดจนถึงปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ของครอบครัว เช่น ความพร้อมทางการเงิน สภาพครอบครัว และอื่นๆ เป็นต้น เพราะปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลต่อศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังขอเสนอแนะให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรที่เกี่ยวข้องที่มีความน่าสนใจและสามารถนำไปใช้ได้จริง ผสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การนำออกไปทัศนศึกษา แล้วกลับมาทำรายงาน เป็นต้น สุดท้าย ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการศึกษาถึงความชอบและความรักของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องที่นักศึกษามีความสนใจอยากเรียน ซึ่งการเริ่มต้นจากจุดที่นักศึกษาชอบและรักจะทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

น้อมฤดี จงพยุหะ และเจริญใจ บุญขทัย. (2516). **คู่มือการศึกษาวิชาหลักการสอน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม.

- ประกิตศรี เฝ้าเมือง. (2546). **ตัวแปรที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้น ม.3**
สังกัดกรมสามัญศึกษา จ.นนทบุรี โดยวิเคราะห์พระดัตถ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- พัชรี มะแสงสม. (2543). **ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง**. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- เมธี ธรรมวัฒนา (2543). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาวิชาเทคโนโลยี**
สถาปัตยกรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง).
- สรวิชัย ห่อไพศาล. (2551). **การเรียนรู้แบบนำตนเอง**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Guglielmino, L. M. (1978). **Development of the self-directed learning readiness scale**.
Doctoral dissertation, ProQuest Information & Learning.
- Hajjar, S. T. (2014). A statistical study to develop a reliable scale to evaluate instructors
within higher institution. **WSEAS Transactions on Mathematics, 13**, 885-894.
- Hiemstra, R. (1998). Self-directed learning. In T. Husen and T. N. Postlethwaite. **The**
International Encyclopedia of Education (second edition). Oxford: Pergamon Press.
- Maas, C. J. M., & Hox, J. J. (2005). Sufficient Sample Sizes for Multilevel Modeling.
Methodology: European Journal of Research Methods for the Behavioral and
Social Sciences, 1, 85-91.
- McClelland, D. C. (1961). **The achieving society**. New York: The Free Press.